

Briselē, 2018. gada 26. novembrī
(OR. en)

14551/18

DEVGEN 219
GENDER 44
SUSTDEV 15
SOC 725
ONU 100
ACP 120
RELEX 990
COHAFA 104
COHOM 150

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Datums: 2018. gada 26. novembris

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 14027/18

Temats: ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāna II īstenošana 2017. gadā: dzimumu līdztiesības nostiprināšana un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm ES ārējā darbībā

– Padomes secinājumi (2018. gada 26. novembris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāna II īstenošanu 2017. gadā: dzimumu līdztiesības nostiprināšana un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm ES ārējā darbībā, ko Padome pieņēma 3654. sanāksmē 2018. gada 26. novembrī.

**Padomes secinājumi par ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāna II īstenošanu 2017. gadā:
dzimumu līdztiesības nostiprināšana un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm ES ārējā
darbībā**

1. Pasaulē ir panākts ievērojams progress ceļā uz dzimumu līdztiesību un to, lai visas sievietes un meitenes pilnībā izmantotu visas cilvēktiesības un lai viņām tiktu nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas. Tomēr panākumi reģionos un valstīs nav vienmērīgi. Daudzās pasaules daļās meitenes un sievietes joprojām tiek sistemātiski atstātas novārtā un diskriminētas. Daudzās valstīs sieviešu līdzdalība politikā joprojām ir zema. Ik dienas notiek pastāvīgi un dažos gadījumos līdz šim nepieredzēti sieviešu un meiteņu cilvēktiesību pārkāpumi un aizskārumi.
2. Gandrīz visās valstīs sievietēm joprojām nav ar vīriešiem vienlīdzīgu apstākļu ienākumu, izglītības kvalitātes, profesionālās izglītības un veselības vai tehnoloģiju pieejamības ziņā. Sievietēm bieži vien nav tādas pašas piekļuves ražošanas resursiem, piemēram, zemei, vai nav kontroles pār tiem. Sievietēm un meitenēm joprojām tiek uzlikts nesamērīgs neapmaksāta aprūpes darba slogs. Ūdens, asenizācijas un higiēnas trūkums nesamērīgi sarežģī sieviešu un meiteņu iespējas dzīvot droši, produktīvi un veselīgi. No dzimuma atkarīga nevienlīdzība nesamērīgi pakļauj sievietes un meitenes nabadzībai, neļauj viņām pilnībā izmantot visas cilvēktiesības un liedz viņām labklājības iespējas.
3. Situāciju pasliktina konflikti, klimata pārmaiņu ietekme, dabas katastrofas un piespiedu pārvietošana. Seksuāla un ar dzimumu saistīta vardarbība tiek izmantota politiskos, ekonomiskos un militāros nolūkos. Šajā sakarībā Padome ļoti atzinīgi vērtē to, ka 2018. gadā Nobela Miera prēmija ir piešķirta tiem, kas strādā, lai izbeigtu seksuālas vardarbības izmantošanu par ieroci karā un bruņotā konfliktā. Sievietes un meitenes tiek tirgotas, paverdzinātas un pat pārdotas kā prece. Joprojām pastāv tāda kaitīga prakse kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana, kā arī bērnu, agrīnas un piespiedu laulības, kas ir smagi cilvēktiesību pārkāpumi.

4. Ņemot vērā minēto un ievērojot ES *acquis*, Padome apstiprina, ka ES un dalībvalstis ir apņēmušās prioritārā kārtā visās darbības jomās sekmēt to, lai sievietes un meitenes pilnībā izmantotu visas cilvēktiesības, sekmēt dzimumu līdztiesību un to, lai viņām tiktu nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas. Visaptverošas ES prioritātes un mērķi ir sekmēt, aizsargāt un īstenot sieviešu un meiteņu cilvēktiesības, dzimumu līdztiesību un nodrošināt viņām pilnvērtīgas iespējas. Būtisks līdzeklis šo mērķu sasniegšanai ir ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns. Vēl joprojām ir jāpārvar vairāki šķēršļi. Ir ne tikai jāpaātrina progress, bet ir arī jā saglabā un jānosargā līdz šim panāktais pret jebkādu pasliktināšanos vai regresu.
5. Padome atgādina par ES un tās dalībvalstu apņemšanos līdz 2030. gadam sasniegt 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un vēlreiz apstiprina, ka dzimumu līdztiesība un tas, lai sievietes un meitenes pilnībā izmantotu visas cilvēktiesības un lai viņām tiktu nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas, ir centrālās jomas Programmā 2030. gadam – gan kā atsevišķs mērķis, gan kā transversāla prioritāte saskaņā ar principu "nevienu neatstāt novārtā". Saistībā ar minēto Padome atzinīgi vērtē 2017. gadā sasniegto, īpaši attiecībā uz 5. IAM par dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu visām sievietēm un meitenēm, attiecībā uz 1. IAM par nabadzības izskaušanu, attiecībā uz 8. IAM par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un ekonomikas izaugsmi, kā arī attiecībā uz 16. IAM par mieru, taisnīgumu un spēcīgām iestādēm. ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns palīdz īstenot Eiropas Konsensu par attīstību, kas ietilpst ES vispārējā atbildes rīcībā, ar kuru īsteno Programmu 2030. gadam visās ārējās darbības jomās.
6. Padome atgādina savus 2015. gada 26. maija secinājumus par dzimumu aspektu attīstības jomā un 2015. gada 26. oktobra secinājumus par Dzimumu līdztiesības rīcības plānu 2016.–2020. gadam ¹ (*GAP II*), kā arī 2017. gada 11. decembra secinājumus par 2016. gada īstenošanas ziņojumu par ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu II un atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt to stratēģisku un efektīvu īstenošanu, kā arī uzraudzību, izvērtēšanu, ziņošanu un turpmākus pasākumus visās ES ārējās attiecībās.

---

¹ 13201/15.

7. Padome atzinīgi vērtē progresu, kas panākts *GAP II* īstenošanā un kas ir izklāstīts otrajā ikgadējā īstenošanas ziņojumā ², un apzinās to, kas ir sasniegts attiecībā uz visiem institucionālās kultūras pārmaiņu mērķiem, piemēram, politiskā un pārvaldības līderība ir mērķtiecīgāka, pastiprināti tiek izmantotas iekšējās un ārējās speciālās zināšanas par dzimumu līdztiesības jautājumiem un dzimumaspekta analīze, ir uzlabota dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana, īpaši attiecībā uz budžeta procesiem, gan jau pastāvošajās, gan jaunajās iniciatīvās un ir palielināts atvēlētais finansējums. Būtu nepārtraukti jāpastiprina progress institucionālās kultūras pārmaiņu mērķu īstenošanā, un par to būtu jāziņo.
8. Padome ar gandarījumu konstatē, ka ziņošana ir reģionāla un ka tā būs vienkāršāk novērtēt reģionos panākto progresu īstenošanā, apzināt paraugpraksi un vajadzību pēc uzlabojumiem. Tā arī ļoti atzinīgi vērtē ziņojuma tvēruma paplašināšanu, kurā pirmo reizi ir iekļauta informācija par tādām jomām kā pētniecība un inovācija, tirdzniecība un starptautiskā mobilitāte, un mudina Komisiju turpināt šos centienus. Turklāt Padome atzinīgi vērtē to, ka pastiprināta uzmanība ziņojumā tiek pievērsta tādiem īpašiem tematiem kā cilvēku tirdzniecības apkarošana, sieviešu politiskā līdzdalība, viņu piekļuve finanšu pakalpojumiem un ekonomisko iespēju nodrošināšana sievietēm un meitenēm.
9. Atzīstot pozitīvo tendenci, Padome vēlreiz apstiprina, ka Komisijai, Augstajam pārstāvim un dalībvalstīm ir ievērojami jāpastiprina centieni panākt piecus minimālos *GAP II* norādīto rādītāju standartus ³, kas būtu dzimumu specifikai pielāgotas un transformatīvas pieejas sākumpunkts visā ES ārējā darbībā un starptautiskā sadarbībā. Ievērot šos piecus standartus ir būtisks nosacījums, lai tiktu panākts *GAP II* noteiktais 85 % mērķis ⁴, kas ir paredzēts arī dalībvalstīm.

---

² 13188/18 + ADD1+2 - SWD(2018) 451 final.

³ Minimālie rādītāju standarti ir šādi: 1) *OECD*/Attīstības palīdzības komitejas izstrādātais dzimumu līdztiesības rādītājs 0 (rādītājs, kas piešķir atzīmi projektiem, pamatojoties uz to, cik svarīgs tajā ir dzimumu līdztiesības aspekts) tiek vienmēr pamatots; 2) visiem prioritārajiem sektoriem tiek veikta dzimumu līdztiesības analīze; 3) visā projekta un programmas ciklā un plānošanā izmanto pēc dzimuma sadalītus datus; 4) programmas ciklā un plānošanā ir pieejamas un laikus tiek izmantotas speciālās zināšanas dzimumu līdztiesības jautājumos; 5) tiek veikta to *GAP II* mērķu atlase, par kuriem jāziņo.

⁴ Līdz 2020. gadam 85% visu jauno EU iniciatīvu integrēt dzimumu līdztiesības jautājumus.

10. ES joprojām ir apņēmusies veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības, kā arī pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču dokumentu mērķus, un saistībā ar to joprojām ir apņēmusies veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības (*SRHR*). To paturot prātā, ES vēlreiz apstiprina apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības bez jebkādas diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES turklāt uzsver, ka ir nepieciešams, lai seksuālās un reproduktīvās veselības jomā būtu vispārēji pieejama kvalitatīva un cenas ziņā pieejama visaptveroša informācija, izglītība, tostarp visaptveroša izglītība par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumi. Padome pauž gandarījumu par detalizētu pārskatu par ES darbībām attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām, kā izklāstīts jaunajā Eiropas Konsensā par attīstību, un uzsver nepieciešamību uzlabot ziņošanas metodiku. Turklāt Padome uzsver, ka ir svarīgi turpināt papildu līdzekļu mobilizēšanu un ieinteresēto personu atbalstīšanu šajā jomā.
11. Turklāt Padome aicina visus ES rīcībspēkus, tostarp dalībvalstis, saglabāt apņēmību novērst, apkarot un izmeklēt visu veidu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp vardarbību ģimenē, kaitīgas ieražas, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un bērnu, agrīnas un piespiedu laulības, kā arī ar konfliktiem saistītu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, seksuālu uzmākšanos un izmantošanu, vardarbību un iebiedēšanu tiešsaistē. Šajā sakarībā Padome uzsver, ka ir nepieciešams sniegt palīdzību cietušajiem, un atgādina par ES apņemšanos novērst, apkarot un izmeklēt visu veidu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp pret vīriešiem un zēniem, bez diskriminācijas, kas balstītos uz pārdzīvojušā laulātā seksuālo orientāciju un dzimtisko identitāti. Seksuāla vardarbība un ar dzimumu saistīta vardarbība ir reizē cēlonis un rezultāts dzimumu nevienlīdzībai. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sievietēm un meitenēm, kas saskaras ar daudzējādu un savstarpēji saistītu diskrimināciju, tostarp migrantēm, bēglēm, kā arī sievietēm un meitenēm ar invaliditāti.

12. Padome atzinīgi vērtē to, ka *GAP II* īstenošana sniedz atjauninātu iespēju ciešākai sadarbībai starp Komisijas dienestiem, EĀDD un dalībvalstīm, parādot virzību uz labāku saskaņotību un stratēģisko koordināciju starp ES rīcībbspēkiem partnervalstīs, tostarp ar pastiprinātu politisko un cilvēktiesību dialogu starpniecību. Ir ārkārtīgi svarīgi saglabāt šādu saskaņotību un koordināciju starptautiskās debatēs un forumos, jo īpaši ANO Cilvēktiesību padomē, ANO Ģenerālās asamblejas Trešajā komitejā un ANO Sieviešu statusa komisijā, Drošības padomes atklātajās debatēs par sievietēm, mieru un drošību, kā arī saistībā ar politiskajiem un cilvēktiesību dialogiem ar partnervalstīm.
13. Padome atkārtoti apstiprina ES stingro apņemšanos un atbalstu efektīvam multilaterālismam un uz noteikumiem balstītai globālajai kārtībai, kā to parāda, piemēram, partnerība, kas ierosināta ar iniciatīvu "*Spotlight*" – ES un ANO īstenotu iniciatīvu ar mērķi pasaules mērogā novērst vardarbību pret sievietēm un meitenēm. Turklāt Padome arī atzinīgi vērtē to, ka ES un tās dalībvalstīm ir vadošā loma, atbalstot starptautiskas iniciatīvas, lai veicinātu dzimumu līdztiesību un to, ka sievietes un meitenes pilnībā izmantotu visas cilvēktiesības un ka tām tiktu nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas, un aicina turpināt sadarbību un stratēģiskās partnerības ar ANO, citām daudzpusējām organizācijām un pilsonisko sabiedrību kā būtiskiem ES partneriem šajos jautājumos. Padome atkārtoti pauž ES stingro apņemšanos pilnībā īstenot ANO DP Rezolūciju 1325 un tai sekojošās rezolūcijas. Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos palielināt sieviešu līdzdalību konfliktu novēršanā un risināšanā, miera sarunās, starpniecībā un miera veidošanā, jo īpaši, sekmējot sieviešu līderību un atbalstot pilsoniskās sabiedrības un sieviešu vietējā līmeņa organizāciju lomu. Padome atsaucas uz ES stratēģisko pieeju attiecībā uz sievietēm, mieru un drošību un pasvītro sinerģijas ar to.

14. Padome atzinīgi vērtē pamanāmāku dzimumu līdztiesības iekļaušanu ES politiskajās nostāšanās un dialogos ar partnervalstīm un aicina regulāri iekļaut dzimumu aspektus rīcībās un visā politikā un politiskajos dialogos par citām svarīgām nozarēm, piemēram, nodarbinātību, tirdzniecību, publisko finanšu pārvaldību, valsts pārvaldes reformu, transportu, enerģētiku, lauksaimniecību, vidi, izglītību, veselību, infrastruktūru un IKT.
15. Padome uzsver to, cik svarīga ir cieša sadarbība ar pilsonisko sabiedrību, īstenojot *GAP II* un, vispārīgāk, tiecoties uz ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu. Šajā sakarā Padome aicina Komisijas dienestus un EĀDD turpināt un stiprināt savu sadarbību un apspriešanos ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras strādā, lai panāktu dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm. Tas būtu darāms visos līmeņos *GAP II* īstenošanā, tostarp dzimumaspekta analīzē, un visos plānošanas un politikas ciklos. Būtu pienācīgi jāņem vērā nepieciešamība uzlabot drošumu un drošību sieviešu organizācijām un cilvēktiesību aizstāvēm.
16. Tajā pašā laikā Padome vēlreiz atkārto, ka vīrieši un zēni jāiesaista darbā, lai izskaustu dzimumu nevienlīdzību, palielinātu viņu informētību par dzimumu nevienlīdzības ietekmi un veicinātu viņu aktīvo un nozīmīgo lomu uzvedības maiņas atbalstīšanā, pievēršoties diskriminējošām sociālajām normām un apkarojot dzimumu stereotipus.
17. Padome aicina Komisijas dienestus, EĀDD un dalībvalstis sistemātiski izmantot dzimumaspekta analīzi, dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, pēc dzimuma sadalītus datus un dzimumsensitīvus rādītājus apzināšanas, plānošanas, īstenošanas, uzraudzības un izvērtēšanas procesos visās ES ārējās darbībās. Tas ir priekšnoteikums, lai īstenotu tādu pieeju, kas rosina pārmaiņas dzimuma aspektā, ES ārējā darbībā un starptautiskajā sadarbībā. Būtu jāapsver, kā sniegt gan finansiālu, gan tehnisku atbalstu partnervalstīm attiecībā uz dzimumu statistikas datu sagatavošanu un izmantošanu.

18. Paturot prātā, ka *GAP II* ziņojuma mērķis ir ik gadu uzraudzīt, kā Dzimumu līdztiesības rīcības plānu īsteno visi ES rīcībbspēki, Padome atzinīgi vērtē Komisijas dienestu un EĀDD ieceri nākamajā ziņošanas posmā iekļaut kvalitatīvos datus. Šī analīze varētu būt pirmais solis ceļā uz galīgo novērtējumu attiecībā uz *GAP II* īstenošanu, kā to prasa pats *GAP II*, kas būs par pamatu *GAP II* turpināšanai. Galīgajam novērtējumam, tostarp tā ieteikumiem, būtu jāaptver virkne konkrētu mērķu, kas izklāstīti *GAP II*, jo īpaši tie, kas saistīti ar institucionālajām kultūras pārmaiņām un ekonomisko iespēju nodrošināšanu sievietēm. Novērtējumā būtu arī jāanalizē *GAP II* ieguldījums virzībā uz 5. IAM un Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam. Turklāt Padome mudina Komisijas dienestus un EĀDD turpināt izpēti attiecībā uz vienkāršotu un lietotājdraudzīgu ziņošanas mehānismu un anketām un veicināt saziņu un informācijas apmaiņu par šo jautājumu.
-